

Sygn. akt III CSK 106/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa S. K. i J. K.
przeciwko W. K.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 maja 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 24 lipca 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparty został na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Zdaniem pozwanego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem Sąd drugiej instancji dokonał błędnej wykładni art. 898 § 1 k.c. i przyjął, pozwany dopuścił się rażącej niewdzięczności względem darczyńców, pomimo iż jego zachowanie negatywnie

ocenione przez sąd miało charakter incydentalny. Ponadto zdaniem pozwanego za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia wystąpienie istotnych zagadnień prawnych, które sprowadzają się do rozstrzygnięcia, czy warunkowe umorzenie postępowania karnego prowadzonego przeciwko obdarowanemu w prawie o popełnienie przestępstwa przeciwko darczyńcy może stanowić wystarczającą przesłankę odwołania darowizny oraz do rozstrzygnięcia, czy zachowanie kwalifikowane jako rażąca niewdzięczność powinno charakteryzować się ciągłością i określonym natężeniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kodeks postępowania cywilnego wielokrotnie posługuje się pojęciem „oczywistość” odnosząc je np. do bezzasadności dochodzonego roszczenia, wniosku o wyłączenie sędziego, zasadności podstawy kasacyjnej naruszenia prawa materialnego (art. 53¹, art. 499 pkt 1, art. 398¹⁶, art. 424⁹ k.p.c.). Oczywista zasadność lub bezzasadność wynika już z samej treści pisma procesowego, jest widoczna dla każdego prawnika bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej. W wypadku oczywistej zasadności konkretnego wniosku, bez dokładnego badania i oceny przytoczonych argumentów jest jasne, że wniosek powinien zostać uwzględniony. Odnosząc powyższe uwagi do kwestii oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że przedmiotowa „oczywistość” zachodzi wówczas, gdy z treści skargi, bez potrzeby jej głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań prawnych wynika, że przytoczone w niej podstawy uzasadniają uwzględnienie skargi (tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.).

Skarżący w żaden sposób nie wykazał w odrębnym wywodzie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej zwłaszcza, że zakwalifikowanie nagannych zachowań obdarowanego, jako rażącej niewdzięczności wobec darczyńców, zależy każdorazowo od konkretnych okoliczności faktycznych.

Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie zwraca się uwagę, że powołując się na występowanie istotnego zagadnienia prawnego należy nie tylko

sformułować to zagadnienie z przytoczeniem przepisów prawa, na których ono powstało oraz przytoczyć argumenty prowadzące do odmiennych ocen ale także należy wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, ale także dla praktyki sądowej (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.; z dnia 2 grudnia 2011 r. III CSK 29/11, niepubl.).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne nie spełnia tego wymagania. Rozstrzygnięcie przedstawionych zagadnień zależy bowiem każdorazowo od okoliczności faktycznych sprawy, a zatem nie mają one uniwersalnego znaczenia dla przyszłej judykatury.

Z tych względów uznając, że nie zostały spełnione przesłanki przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98, 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.

[aw]